

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Constatarea lipsurilor la transporturile de marfă

Comitetul de direcție al căilor ferate aluat deciziunea ca, pe viitor, constatarea lipsurilor sau vătămarilor la mărfurile predate C. F. R. să fie făcută personal de către șefii stațiilor sau magaziiilor, cari rămân direct responsabili de daunele suferite de administrația C. F. R. din neglijența lor.

Descrierea se va face cât se poate de exact, arătându-se felul și modul vătămărilor sau lipsei și completându-se cu cea mai mare grijă procesul verbal de constatare.

La constatarea pagubei, se va pretinde, de către organele C. F. R. părți să prezinte factura originală, nefiind permis a se lua de bază prețurile declarate de producători.

O copie după procesul verbal de constatare se va elibera numai persoanelor împuternicite, cari vor prezenta acte în regulă.

Modificarea tarifului de mărfuri româno-ungar

Tariful direct de mărfuri româno-ungar, a fost modificat în sensul că pentru mărfurile colectate, voluminoase predate în cantități sub 5000 kgr., taxele se vor aplica sporite cu 50 la sută, întrucât taxarea la greutatea rotunjită la 5000 kgr., — și fără sporul de 50 la sută, — nu dă o taxă mai redusă.

Întreprinderea „Mercur” din Cluj se transformă în societate anonimă

Întreprinderea de import de banane „Mercur” din Cluj se transformă în societate anonimă la toamnă.

Construirea canalului București-Dunăre

„Wiener Allgemeine Zeitung” află că proiectul dlui inginer Leonida, pentru construirea canalului București-Dunăre, ar urma să fie în curând realizat. „Niederösterreichische Escompte Gesellschaft” ar fi trimis mai mulți experți la București pentru studiul proiectului, în vederea unei participări financiare.

Cartelizarea fabricelor de sticlă din Ardeal

Tratatul inițiat pentru cartelizarea fabricelor de sticlă din Ardeal, cari sunt în curs, țintesc și reorganizarea industriei de sticlărie.

După realizarea cartelului se speră, că se vor evidenciază îmbunătățiri importante în branșa sticlăriei.

Kartelbe tömörülnek az erdélyi üveggyárak

Átcsoportosítások várhatók az erdélyi üvegiparban

Az erdélyi üveggyárak között már hosszabb idő óta tárgyalások folynak, amelyeknek kartellalakítás a célja.

A folyamatban levő tárgya-

lások a kartell megkötésén túlmenően tervekre is kiterjednek és a tárgyalásokkal kapcsolatban bizonyos átcsoportosítások várhatók az erdélyi üvegiparban.

Accionarii casei de amanat „Brașoveana” din Cluj

Casa de amanet „Brașoveana” din Cluj, cerându-și înregistrarea firmei; și-a designat în consiliul de administrație următorii membri: Liviu Macarie din Cluj și Dr. Asmis Cuzerzan. Din cele 80 acțiuni 10 mii lei, cari compun capitalul social de 800.000 lei, au Li-

viu Macarie 20, Emilia Macarie 20, Iuliu Moldovan 4, Nic. Cuzerzan 4, Valentin Macarie 3, Olivia Macarie 3, Letiția Macarie 3, Pantelimon Dobre 4, Zacharie Ciceiu 4, Ladislau Juhos 3, Dr. D. Vasilescu 3, Ioan Joica 3 acțiuni.

A Skoda-művek két és félmilliárd korona értékű megrendelést kaptak, részvényei mégis erősen estek a prágai tőzsdén

Az egész világon uralkodó gazdasági krízis problémájának állandó felszínén tartása azzal a természetes következménnyel jár, hogy a világ összes tőzsdéin nagy elővigyázattal kezelik az osztalékpapírokat és az ipar emelkedő fizikájára való tekintettel a részvények rentabilitását is más szemmél nézik.

A Skoda-művek, részvényei a prágai értéktőzsdén két nap leforgása alatt nagy árvesztéséget szenvedtek,

aminek közvetlen oka nem volt, miután a Skoda-gyár ebben az évben 99 cseh korona osztalékot fizetett.

A „Prager Presse” ezzel a kérdéssel kapcsolatosan beszélgetést folytatott a Skoda-gyár vezérigazgatójával, aki a feltejt kérdésekre a következő választ adta:

— A Skoda-gyár állandóan hatalmas megrendelések felett rendelkezik. Ez év május havában

a megrendelések 2 milliárd 609 millió 802.826 cseh koronát tettek ki.

— Ami az autó-üzletágat illeti, az agrárkrízis következtében a forgalom nagyobb emelkedésre lehetett számítani. Mindamellett az idei produkció 30—40 százalékkal nagyobb lesz, mint a múlt esztendőben.

Páris tovább gyűjti az aranyat

London és Berlin után most már Newyorkban is vásárolják a francia bankok az aranyat. A nemzetközi pénzpiac egyre növekvő idegességgel figyeli a franciáknak pénzügyi szempontból teljesen érthetetlen aranyteaurálását.

Mint Párisból jelentik, a La France gőzös fedélzetén e héten 3,604.000 dollár értékű aranyrud érkezett Newyorkból francia bankok címére.

A Brémen német gőzös 13 millió dollár értékű aranyrudat hoz Cherbourgba. A tizenhárom millióból tízet a Lazare Frières párisi bankház, három pedig a Guaranty Trust Co. vásárolt.

Az általános gazdasági válság és az európai politikai feszültség mellett a francia aranyvásárlások a gazdasági élet és a vállalászási kedv megerősödésének komoly jeleként láthatók.

A temesvári gyufagyár vezetését svéd mérnök veszi át

A temesvári gyufagyár vezetését a legközelebbi napokban a svéd gyufatröszt egyik mérnöke veszi át. A műszaki személyzetben változás nem áll be, a gyufagyár eddigi vezetősége megmarad helyén, csupán a koncern bizalmi emberével szaporodik a személyzet.

Valószínű, hogy ez a változás össze függésben áll azokkal a hírekkel, amelyek szerint a gyufa árát ismét emelni fogják.

Leszállítják a műselyem árát

A francia gyárak a múlt hetekben szállították le a műselyem árát és most ezt teszik egyes német, angol és amerikai gyárak is.

Igy például az I. P. Bemberg cég 20 százalékkal csökkentette termékének árát.

Románia és Görögország közösen szervezik meg a délre irányuló állatexportot

Románia és Görögország kormányai között tárgyalások vannak folyamatban a délre irányuló állatexport megszervezése kérdésében.

Constituirea societății de telefoane

Capitalul subscris, compunerea consiliului de administrație și sediul societății

În „Monitorul Oficial“ au apărut actul constitutiv și statutele societății anonime române de telefoane.

Capitalul social al noii întreprinderi este de lei un miliard și a fost subscris astfel:

Lewis J. Proctor, vice-prezidentul societății „International Telephone Securities Corporation“, cu sediul în New York, lei 939,700.000; Samuel G. Ordway, avocat la New York, lei 100.000;

Geoffrey A. Ogilvie, asistent, viceprezident al societății „International Telephone and Telegraph Corporation“, cu sediul în New York, 67, Broad St., lei 100.000; Earle H. Thompson, expert financiar, domiciliat în New York, lei 100.000. Banca de Credit Român, 20 milioane lei; Banca Marmorosch, Blank et Co., lei 20,000.000; Banca Chrisovetoni lei 20,000.000.

Consiliul de administrație al societății, se compune din d-nii: Lewis J. Proctor, Samuel G. Ordway, Geoffrey A. Ogilvie, Grigore N. Filipescu, Em. Pantazi, Aristide Blank și Max Ausnit, iar cenzorii d-nii: colonel N. Condeescu, N. Lahovary și B. Rubin.

Sediul noii societăți este în București, în imobilul fostei Bănci Franco-Române.

Marea iuțea la CFR. a fost desfiintată

Prin introducerea în circulație a trenurilor rapide pentru coletărie a încetat expediția transporturilor de mare iuțea în traficul intern de mărfuri.

Întrucât prin noul tarif local de mărfuri s'au suprimat taxele de mare iuțea, Regia Autonomă CFR a dispus și suprimarea serisorilor de trăsură, de mare iuțea, în traficul intern de mărfuri.

În schimb se vor menține în serviciu:

1. Serisorile de trăsură de mare iuțea, pentru traficele internaționale.

2. Serisorile de trăsură conoament și copilelor, în traficul român-oriental, cu vapoarele S. M. R.

Csődöt rendeltek el a nagyváradai Stepper cukrászda ellen

A Phenix Fabrica de Uleiuri S.A. bukaresti cég csődöt kért a nagyváradai Rakits és Rauscher (Stepper) cukrászok ellen, 7311 lei követelése miatt. Miután a cég tulajdonosai nem tiltakoztak a csőd ellen, a nagyváradai törvényszék elrendelte a csődöt és megrendelt Ionescu ügyvédet nevezte ki.

A követelések bejelentésének határideje október 7, veri fiktálás október 16-án és a csődválasztmány megválasztása október 20-án történik meg.

Frații Fejér s'au retras dela „Societatea Bancară Română“

Un proces de despăgubire contra Soc. Bancară Română

Di Gavril Fejér fost director la Banca de Credit din Ardeal dela Arad, care actualmente este fiiala arădană a Soc. Bancară Română, s'a retras dela Societatea Bancară Ro-

mână, împreună cu fratele dsale, în urma unor diferende.

Financiarii retrași au pornit proces de despăgubire contra băncii.

Fejér Gábor és fivére megváltak a Soc. Bancara Română-tól és kártérítési pert indítottak az intézet ellen

Megírtuk, hogy Fejér Gábor, az aradi Erdélyi Hitelbank, jelenleg a Soc. Bancara Română fiókja volt vezérigazgatója és az intézetet patronizáló német pénzcsoport között differenciák merültek fel.

Ezeknek a differenciáknak

következtében Fejér Gábor megvált az intézetnél viselt állásától és kártérítési pert indított a bank ellen. Vele együtt kilépett az intézet kötelékéből öccse, Fejér Miklós cégjegyző is.

Maniu miniszterelnök ur, Popoviciu és Madgearu miniszter urak figyelmébe!

Meghiusult a cipőkoncentráció — Kátyuba jutnak Farkas Mózes tervei — Tulzott iparpártolás helyett mezőgazdasági politikát kérünk

Az egyesült Renner-Turul gyárak: a Dermata „Művek“ Rt. profitéhes és könyörtelen, tekintet nélküli politikája, a tiltakozások dacára, melyeket a tisztánlátók és a súlyosan és kedvetlenül érdekelttek emeltek ez ellen a politika ellen, — halad tovább a maga fekete útján. Meg kell azonban állapítanunk, hogy

ezek a törekvések, melyek végső fokon az ország bér- és cipőiparának a romlásához, a fogyasztótömegek mértéktelen és ellenőrizhetetlen kiuzsorázásához, a munkanélküliség véres excessusokban kirobbanó megnövekedéséhez vezethetnek csak, kezdenek olyan akadályokba ütközni, amelyek még Farkas Mózes kétségtelenül elismerésre érdemes vas-energiája előtt is legyőzhetetlenül merednek elgondolásai elé.

Szomorú elégtétellel kell ezt a 10-mok felett megállapítanunk. A kis-és középiparosok, a kereskedők, tömeges fizetésektelensége, a piac elzülése és tönkretétele elsősorban is a Dermata „érdeme“. A Dermata és mindenható ura, aki azonban nem elégedett meg ezzel az eredménnyel, hanem tovább haladt cézári göggel azon az uton, amelyet kijelölt önmagának. Nem törődött az elhulló és az ő szemében, de a játszma szempontjából is jelentéktelen üzemekkel és csápjait kinyújtotta azok felé is, amelyeknek strukturája és kapcsolatai többé-kevésbé lehetővé tették volna, hogy eredményesen vegyék fel vele a harcot. A cipőgyárak termelési és eladási koncentrációja Farkas Mózes koncepciójában odamódosult, hogy

a jelentősebbeknek be kell olvadniuk a Dermatába, a jelentéktelenekeknek pedig el kell pusztulniuk.

Ennek a koncepciónak a második része, — sajnos, — nagyrészt sikerült is. Az első rész sikere érdekében pedig Farkas eredménytelenségű tárgyalásokat kezdett pontosan egy évvel ezelőtt. Nem voltak nehézségei.

A mai helyzetben minden érdekeltég szívesen válik meg üzemétől, — különösen, mert a verőt amugy is tönkretette, vagy tönkre fogja tenni a Dermata. A legnagyobb bőripari üzemekkel sikerült gyorsan megállapodnia a vételárban,

nem így azonban a fizetési módzatokban.

Kiderült, hogy a beolvadásra ítélték nem találták megfelelőnek a Dermata részvényeket, mint fizetési eszközt és ragaszkodnak

a készpénzfizetéshez, ugyszintén a teljesítés és a terminusok komoly biztosításához, — mondjuk: prima bankgaranciákhoz. Kiderült, hogy más szakemberek, — különösen olyanok, akiknek bankgyakorlatuk is van, — nem hisznek annyira a Dermata-papírok üdvözítő voltában, mindenfelől való értékében, távolabb: a Dermata jövőjében, mint ahogy azt Farkas szeretné.

Hic rodus, salta... Itt az a pont, ahol az ország intéző urainak bele lehet, bele kell szólnia Farkas Mózes felsővisői könyörtelenséggel megrajzolt koncepciójába, ahol nem szabad tovább figyelmen kívül hagyni a külföldi példákat.

Románia par excellence agrárállam. Tizennyolc milliányi lakosságának a 70 százaléka földművelő, östermelő paraszt. És ezeknek az elhatározó tömegeknek az emineus érdekei is éles ellentétben állanak Farkas Mózes egyeduralomra igyekvő törekvéseivel. Az az östermelő, aki ma csak Farkasnak adhatja el a nyersbőrt, ha egy pár lábballit akar venni magának, — a mai leszorított árak mellett is, — két mássa buzát kell, hogy fizessen azért. Mit kell majd fizetnie, ha Farkas tervei sikerülnek? És miért van ez így? Mert az ország

Farkas hamis adatain felépülő kárhuzatos védvámpolitikája, —

amely úgy lehet, hogy különösen a felsőbörben rövidesen csak Farkas érdekeit fogja szolgálni, — lehetetlenné teszi a tisztességes és egészséges versenyt. Ennek a helyzetnek kell megszűnie.

Mint ahogy egészen bizonyosan meg is fog szünni. A most megkötésre kerülő kereskedelmi szerződésekből bizonyára meg fogják találni az ipari államok annak a módját, hogy bőripari termékeiket függetlenítsék a túlzott és valljuk be: indokolatlanul Farkas érdekeit szolgáló román védvámoktól és a kormánynak nem szabad ezekkel a kívánságokkal szembe szállania.

Ha ezt mégis megtenné, — ki ismeri Farkas igazgató titokzatos lehetőségeit? — az a legsúlyosabb, legnagyobb bűn lenne: politikai, államgazdálkodási hiba, amelynek esetleges következményei már előrevetették véresen lobogó árnyaikat. A kormánynak hozzá kell segítenie az ország közel 13 milliányi östermelőjéhez ahhoz, hogy

nyersbőrterményeit a konkurráló, jobban fizető külföldnek adhasa el, hogy a jobban elkészített, szolidabb kész és félkészárut olcsóbban szerezhesse be.

Nem szabad ezt megakadályoznia azal, hogy hozzásegíti Farkast és a vele szövethető belföldi lelkiismeretlen kufárokat ahhoz, hogy

közvetlenül lehetővé teszi azt, hogy ezek, mint oktalatlanul védett termelők és egyben mint eladók, indokolatlanul privilegizált vállalkozásukkal egyedül uralhassák az amugy is túltel kiuzsorázott román piacot!

Már csak azért sem, mert önmagukban nem nyújtanak sem elég erkölcsi, sem kellő anyagi garanciát. Reméljük, hogy ezt Popoviciu pénzügyminiszter ur éppen olyan jól tudja, mint Madgearu kereskedelmi miniszter ur, vagy maga Maniu miniszterelnök ur. Ha azonban nem tudnák, higgyék el miniszter urak, hogy ezt jobban látja a profitját biztosítani akaró rideg tényekkel számoló, kitűnően informált bankvezér, mint az Önök nagytudományu tanácsosai!

Miniszter Urak!

Tessék számolni a helyzettel és intézkedni, hogy

a nyersbőr kiviteli vámját leszállítsák, hogy östermelőink eladhasassák terményeiket a külföldnek, mely ma a kiviteli védvámokkal terhelt román nyersbőrt nem veheti a mindenhonnan érkező olcsóbb ajánlatok miatt fel,

és tessék ugyanakkor intézkedni aziránt, hogy

a külföldi félkésztermékeket, — felsőbőrt, — az országból kizáró behozatali védvámok is megszűnjének és helyet adjanak olyan vámpolitikának, mely lehetővé teszi a külföldi áru konkurrenciáját, ezzel megszünteti Farkasék egyeduralmát és ily módon megakadályozza a cipőipari munkanélküliség hihetetlen felduzzadását és a fogyasztók, — ipari és közvetlen fogyasztók, — lelkiismeretlen és mértéktelen kiuzsorázását,

amelyről legközelebb számzerü adatok is közlünk.

Citiți „Lemnul“

Impunerea debitantilor cari vând produse monopolizate

Ministerul de finanțe a trimis un ordin circular tuturor administratorilor financiari din țară prin care li-se aduce la cunoștință următoarele:

Prin art. 65 al legii pentru modificarea legii de administrare și exploatare a monopolurilor Regatului României, s'a dispus ca debitantii speciali cari vând numai produsele monopolizate și articolele accesorii fumatului, să nu fie supuși la impozitul pe venitul întreprinderilor comerciale.

Intrucât în urma acestui text de lege dispozițiile adăosului la paragr. 72 pct. 1 din instrucțiunile pentru aplicarea legii unificării contribuțiilor directe au devenit caduce, se vor lua măsuri ca impozitul comercial datorit de debitantii unor asemenea produse, să fie dat la scădere cu începerea dela 2 Iulie 1930, data publicării în „Monitorul Oficial” al legii susmenționate.

Este dela sine înțeles că operațiunea de scădere nu va cuprinde decât pe acei comercianți cari vând numai exclusiv produsele monopolizate urmând ca cei cari mai vând și alte produse ca ziare sau obiecte de librărie să rămână impuși mai departe la venitul consemnat deja în matricolă.

De aceea scăderea nu se va acorda decât după ce fiecare caz în parte se va fi cercetat în prealabil dacă îndeplinește strict aceste condițiuni.

Venitul scăzut se va lua în considerație numai cu ocazia așezării globalului pe 1931.

A câmpolungii papir-gyar beszüntette üzemét

A câmpolungii papirgyár, amely România egyik legkitünőbbben berendezett iparvállalata, beszüntette a papirgyártást.

A gyár kapujára az igazgatóság hirdetményt függesztett és ebben közölte a munkásokkal, hogy a súlyos gazdasági viszonyok miatt a vállalat nem tudja üzemét tovább folytatni és szünetelteti a munkát. Egyben tudatja a munkásokkal, hogy a felmondási időre járó illetményeiket a gyár pénztáránál felvehetik.

Az igazgatóság közlése a munkások körében érthető lehangoltságot keltett, mert ezer munkás ismét kenyértelen lett és növeli a bukovinai munkanélküliek számát.

Szervezkedik a temesvári Elgiba

A temesvári Elgiba, amely az Imbo és a AEG vállalatok által a Bánság elektrifikálására alakult az Imbo elektrifikálási koncessziójának kihasználására, intenzíven folytatja szervezkedését.

Az Elgiba hosszas tárgyalások után megkapta a koncessziót Lipca város elektrifikálására, amelynek villamosárammal való ellátására a Soc. Cal-Ferata Podgoriaval kötött ideiglenes szerződést.

Tariful direct de mărfuri român-german va fi anulat

Directiunea Regiei Autonome C. F. R. a decis anularea, pe data de 1 Septembrie 1930, a actualului tarif de mărfuri român-german, valabil dela 1 Februarie 1929, care va fi înlocuit cu un nou tarif, cu noi taxe de transport.

Dacă se ea cere, după aplicarea noului tarif, francarea parțială, atunci se va aplica în locul tarifului direct, taxele tarifului local.

La fiecare articol din tarif s'a prevăzut și modul de expediere.

Követett-e el adóeltitkolást a Lomási Erdőipar Rt.?

Személyes bosszu vezette a feljelentőket — Ha nem oldják fel a 225 millió bírságot, likvidál România legnagyobb faipari vállalata

A Lomási Erdőipar Rt. ellen megindult inkvizíciós eljárás a foganásított letartóztatásuk következtében az országos érdeklődés középpontjába került és miután a hatalmas faipari vállalat külföldi kapcsolatai közismerten igen intenzívek külföldön politikai, közgazdasági és szakmai körökben is élénk figyelemmel kísérik az eseményeket.

A közvélemény súlyosan elítéli dr. Grünfeld Ede és dr. Ioan Drincu, a Lomási tekintélyes végkielégítéssel leépített volt főtisztviselőinek eljárását, akik közül dr. Grünfeld főügyész, dr. Drincu pedig jogtanácsosa volt éveken keresztül a Lomási Erdőiparnak és akik felhasználták feljelentésükben azokat a hivatalos adatokat, amelyeknek birtokába, mint a vállalat járó tisztviselői jutottak. *Nemcsak anyagi érdek, a kiróvándó bírság után járó tekintélyes jutalék, amelynek összege körülbelül 50 millió lej, ösztönözte a két volt főtisztviselőt a feljelentés megtételére, hanem a személyes bosszu is. Kemény György, a Lomási jelenlegi vezérigazgatójával szemben, akivel a feljelentőknek személyi konfliktusuk volt.*

Mivel vádolják a feljelentőket?

A két feljelentő azt állítja, hogy a Lomási tíz éven keresztül súlyos milliókkal károsította meg a román államkincstárt oly módon, hogy az aradi igazgatóság a Budapesten és Zágrábban székelő igazgatóságok utasítására, azok tudtával és beleegyezésével hamis mérleget állított össze a meglévő vagyonról, forgalomról és jövedelemlről és az adókiivetés-kor Vadász igazgató, a könyvelőosztály vezetője ezeket a hamis adatokat terjesztette az adókiivetőbizottság elé. *Az államkincstár állítólag 85 millió kárt szenvedett a Lomási, illetve tisztviselőinek manipulációi miatt.*

A rendőrség, illetve az ügyészség letartóztatta Böhm Lajos könyvelőt és Káldor Béla főkönyvelőt, valamint Rebreanu adóinspektort és körözleletet adott ki a jelenleg Budapesten tartózkodó Vadász Ernő igazgató ellen, akinek irattárát lefoglalták, lakását

pecsételték, irodáját pedig rendőri felügyelet alá helyezték.

Mit állít a védelem?

Természetes, hogy a Lomási Erdőipar Rt. jogorvoslattal élt és védekezik a súlyos vádak és a foganatosított hatósági intézkedésekkel szemben. A vállalat jelenlegi jogtanácsosa dr. Fildermann bukaresti ügyvéd a benyújtott felelkezésben kifejti, hogy a Lomási Erdőipar Rt. nem követett el adócsalást. Általánosan ismert ugyanis, hogy az ipari vállalatok, de különösen a faipari vállalatok a mérlegek összeállításánál a raktárkészlet, és a vagyoni értékelésénél sokszor a realitásokon túl menő óvatossággal kell eljárniuk, egyrészt az üzleti fluktuációk, az áruértékek ingadozása és a konjunktúra, valamint dekonjunktúra gyors és gyakori váltakozása miatt.

Az iparvállalatok, de különösen a faipari és fatermesztési cégek ezeknek a körülményeknek a tekintetbevételeivel önmaguk iránti kötelességüket teljesítik, amikor a mutatkozó nyereség bizonyos részét tőkesítik, másrészt pedig éppen a folytonos ár- és piaci fluktuáció miatt az áruértékért csak erősen leértékeltet szerepeltethetik a mérlegben.

A faipari termékek piacán váratlanul fellépő baisse, amely az utóbbi időben állandósult nemcsak a romániai, hanem a nemzetközi piacon is, súlyos veszteségeket és kellemetlen meglepetéseket okozhatnak azon vállalatoknak, amelyek mérlegeiket nem ezen szempontok szerint állítják össze. Gyakorlati esetek igazolják, hogy különösen a faiparban egyik év nyereségét gyakran felemészti az új üzlet év veszteségei.

Az ipari termelés tényezőire kivetett adó évről-évre emelkedik. Az állam olyan nagyarányú részesedést követel a vállalatokba befektetett tőke és munka hazodékából, hogy annak megfizetése a jelenlegi gazdasági viszonyok, a napról-napra fokozódó fogyasztási és bizalmi krízis idején a lehetlenséggel határos.

Kivonul a külföldi tőke

Értesüléseink szerint amennyiben a felelkezési fórumok

nem oldanak fel a marasztaló ítéletet és a 225 millió lej bírság megfizetésére kényszerítnek a Lomási Erdőipar Rt. ügyét a Banque de Paris et de Pays Bas, amely a Neuschloss féle Nasici Tanuin- és Gőzfürész Rt. internacionális favállalat legnagyobb részvényese és mint ilyen a Lomási Erdőipar fő részvényese is, a romániai érdekeltséget teljesen lefoglalják építeni, illetve a vállalatot teljesen likvidálják.

Külföldön az érdekeltek körében nagy a felháborodás a hatóságok brutális eljárása miatt, amelyet a Lomásival szemben tanúsítottak. Már maga az a tény, hogy a hatóságok komoly bizonyítékok nélkül felültek a két denonciáns, elbocsátott tisztviselő felelőtlen feljelentésének és a Madgearu-féle spiclitörvény alapján a Lomási tisztviselőit és magát a vállalatot inkvizíciós végzatraknak tették ki, meggondolásra fogja készíteni a külföldi tőkét, hogy megtartsa-e további érdekeltségét a Lomásinál, de ez az eljárás korántsem volt alkalmas arra, hogy a külföldi tőke vállalkozási kedvét és bizalmát fokozza Romániával szemben.

Több ezer munkás, több száz tisztviselő marad kenyér nélkül

Ha a francia pénzügyet tényleg megvalósítja tervét, úgy több ezer munkás és több száz tisztviselő marad újlag kenyér és munka nélkül a legnagyobb gazdasági krízis idején és ehhez harmincadjára kerül a Lomási Erdőipar nyolc-tíz üzemenél felhalmozott körülbelül 1 milliárd lej értékű vagyon, amely erdőkből készanyagból és feldolgozandó nyersanyagból áll.

A vizsgálatot irányító Pompiliu Ioanescu pénzügyi államtitkár és a kormány szakminisztereinek tehát hideg objektivitással és mobilisan kell eljárniuk a Lomási Erdőipar ellen folyamatba tett vizsgálat során, mert ennek a favállalatnak az esete nem lokális jelentőségű és egyszerű adókihágás, hanem következményében nemzetgazdasági és nemzeti szempontból nyugvópontjuttatását România egyetemes közgazdasági és magasabb politikai szempontjai is megkövetelik.

Kik a részvényesei a Brasoveana kolozsvári zálogháznak?

A brasoveana S. A. zálogház 80 darab 10,000 lejes részvényből álló 800.000 lej alaptőkével rendelkező cég bejegyzését kérte.

Ig. tagok: Liviu Macarie Cluj, Emilia Macarie Cluj, dr. Cuzerzan Asmis.

A részvényeket a köv. jegyezték le: Liviu Macarie 20 részvény, Emilia Macarie 20 részvény, Iuliu Moldovan 4 részvény, Nic. Cuzerzan 4 részvény, Valentin Macarie 3 részvény, Olivia Macarie 3 részvény, Letitia Macarie 3 részvény, Pantelimon Dobre 4 részvény, Zacharie Ciceiu 4 részvény, Ladislau Juhos 3 részvény, dr. D. Vasilescu 3 részvény, Toeaciu Ioan 3 részvény, Ioan Joica 3 részvény.

NOTE

*

Uzinele Metalurgice Grivița și Frații Goldenberg, au primit din partea Băncii Moldova un credit de Lei 30 milioane, pe timp de 2 ani, cu o dobândă de 14 la sută, făcând o ipotecă pe întreaga lor avere.

Consiliul de administrație al căilor ferate, în ultima sa ședință, a aprobat executarea lucrărilor de deblocare a liniei Adjud-Mărășești-Teucui.

În acest scop s'a deschis un credit de 10 milioane lei.

Aceste lucrări constau, în primul rând, din dublarea întregii linii Adjud-Teucui.

Parchetele Kocsis din Brașov sunt escelente.

Detentorii de acțiuni dela Banca Națională, emisiune veche sau nouă, sunt înștiințați că vor primi de ficcare acțiune un acout de Lei 150 asupra dividendului pe 1930.

Plata se va face cu începere de la 1 August 1930, în Administrațiunea Centrală, la Sucursalele și Agențiile sale, contra cuponului acțiunilor din noua emisiune sau vechia emisiune, pentru care nu s'a exercitat dreptul de opțiune.

„Monitorul Oficial” din 5 August publică Jurnalul Consiliului de Miniștri prin care se fixează data de 1 August 1930, dela care se pune în aplicare legea pentru exportul de ouă.

Institutul Național de Export (București, calea Victoriei No. 100), aduce la cunoștința tuturor exportatorilor de ouă din țară că legea standardizării ouălor care a intrat în vigoare la 1 August cor., îi obligă să se înscrie în registrul exportatorilor ținut de acest institut.

Urmează deci ca cei interesați să-și trimeată adresele.

Piața mondială a cerealelor e fermă. Ultimele știri, sosite din porturile americane și englezești anunță, sporuri însemnate de prețuri.

În porturile dunărene, tendința e deasemeni fermă. Sosirile de cereale sunt însă insuficiente, din cauză că producătorii sunt ocupați cu lucrările agricole.

Tratatивele economice dintre Franța și România continuă în mod normal la Paris și se speră că încă în cursul acestei luni se va ajunge la semnarea convențiunei. D. dr. Ernest Erne, secretar general al ministerului de industrie și comerț și șeful delegației române a trimis guvernului, prin avion, un lung raport despre stadiul tratativilor și proiectul de convenție la care s'a ajuns până acum. După examinarea acestui raport, guvernul va trimite la Paris dlui dr. Ene ultimele instrucțiuni pentru continuarea tratativilor.

Aranymérleget kötelesek készíteni az 1930. évről az összes részvénytársasági alapon működő pénzüintézetek, kereskedelmi és iparvállalatok

A pénzügyminiszteriumban beható tanulmányozás tárgya az a kérdés, hogy

az összes részvénytársasági alapon működő vállalatok részére kötelezővé tegyék az aranymérleg bevezetését.

A parlamenti szünet tartama alatt a miniszterium törvénytervezetet dolgoz ki, amely megállapítja az aranymérleg készítésének elvi alap-

jait.

Valószínűnek látszik, hogy a törvényjavaslatot a parlament őszi ülészakájában megszavazzák és így

már az 1930. évre kötelező lesz

az összes részvénytársasági alapon működő kereskedelmi és iparvállalatokra, valamint pénzüintézetekre az aranymérleg készítése.

Măsuri noi pentru încetarea crizei economice

Un nou împrumut de 20 miliarde la toamnă

Față de condițiunile favorabile creiate creditului țării în afară, guvernul va începe tratative pentru realizarea la toamnă a unui mare împrumut extern. Între timp se pare că aceste tratative au și fost amânate.

Intrucât grupul de bănci care au subscris la împrumutul de stabilizare

aveau drept de opțiune numai până în Martie a. c.,

guvernul va face ca la acest împrumut să participe și alte grupuri bancare.

Împrumutul ce se va realiza va fi de 20 miliarde lei. Din acest împrumut ar urma să se facă

mari lucrări publice,

prin care să se vină în ajutorul populației rurale, procurându-i-se de lucru.

Se vor construi linii de cale ferată în lungimea de 1200 klm.

În fine o mare parte din masa de devize a acestui împrumut va servi la sporirea circulației fiduciare.

Guvernul speră că aceste măsuri, alături de crearea Creditului Agricol, și fecundate de o susținută politică de economii și echilibru bugetar

vor pune capăt într'un interval relativ scurt crizei economice și financiare din țară,

prin înlăturarea inconveniențelor de până acuma.

A nemzetközi nitrogén világartel rövidesen megalakul

Közel másfél hónapja folytak Párisban az eddigi legnagyobb termelési érdekeket érintő nemzetközi karteltárgyalások, amelyek a tárgyalásban résztvevő országok erős termelésredukciója mellett rövidesen eredményhez vezetnek.

Mint értesülünk,

Németország, Belgium és Hollandia harminc százalékkal, Lengyelország negyven százalékkal és Anglia ötven százalékkal fogja nitrogéngyártását redukálni

és azonkívül minden ország nitrogénipara a saját országának nitrogénellátását fentarotta magának. Miután Olaszország belső nitrogénfogyasztását még nem tudja ellátni,

termelésének redukálására kötelezettséget nem vállalt.

A megalakuló nemzetközi kartel, a vaskartellhez hasonlóan,

közös kasszát fog felállítani,

amelybe minden tonna, kvótán felül értékesített mennyiség után bizonyos összeget tartozik a termelő cég befizetni és ebből az összegből a kvótánaluli termelők prémiumot kapnak, vagy pedig az így fennmaradó összegben a jelentkező tulkínlatot felvásárolják.

Ebbe a nemzetközi szervezetbe belépett a Chile állam részvételével nemrég megalakult chilesalétrom szindikátus, valamint az összes mésznitrogén és légsalétrom gyárak.

A szilágysomlyói pénzüintézetek brutto 13 százaléknál magasabb betéti kamatot nem fizetnek

A megváltozott gazdasági, pénz- és hitelviszonyokra való tekintettel a szilágysomlyói pénzüintézetek a betéti kamatláb újabb leszállítását határozták el.

A betéti kamatláb további

redukálását a szilágysomlyói pénzüintézetek az alábbi értesítéssel közölték betétesoikkal:

ÉRTESÍTÉS

A „Banca Națională a României” közbelépése folytán

és ellenőrzési jogának fentartásával szilágysomlyói alulírott pénzüintézetek kölesönös megállapodással

1930. augusztus 1-től

kezdődőleg elhatározták a betétkamatláb további 1 százalékkal való leszállítását olyformán, hogy a tőkésítendő vagy kifizetendő brutto betétkamat, — az állandó és nagyobb betétek után 13 százaléknál magasabb nem lehet.

„Silvania”

Institut de Credit și Economii

Banca Comercială și Industrială Sălăjană din Șimleul-Silvaniei

Banca Generală Economică

Casa de Păstrare din Șimleul-Silvaniei

Banca Economilor din Sălaj

Filiala „Casei de Păstrare și Banca de Credit din Zălau.

Tratarea vagoanelor particulare

-Timpul de staționare în stațiunile CFR.

Având în vedere că în contractele încheiate între administrația cfr. și diverse societăți, pentru vagoanele particulare înscrise în parcul căilor ferate, înainte și după război, sunt prevăzute clauze diferite, referitoare la timpul de staționare pe liniile cfr., Regia autonomă a drumului de fer precizează că termenul liber de staționare, pe liniile cfr., a acestor vagoane, precum și a garniturilor de cazane goale, particulare, venite din țară sau străinătate, pentru încărcare, este de 6 ore, indiferent de faptul că în clauzele înscrise în contract se prevăd mai multe ore.

Stațiunile sunt obligate să introducă neapărat în termen de 6 ore dela sosire, pe liniile de garaj particulare, vagoanele particulare ce sosesc în stațiunile de domiciliu pentru încărcare sau garare. Dacă nu se vor introduce, din vina părților, în acest termen, vagoanele se vor pune la taxa de staționare prevăzută de tarif.

În stațiunile de descărcare, dacă operațiunile se face pe linii de garaj particulare, vagoanele se vor introduce, pe aceste linii, neapărat în 6 ore dela sosire, contrariu se vor plăti taxele de staționare.

Taxa de staționare de 100 lei de vagon și zi, nu va trebui confundată cu taxa de locație, ce trebuie percepută, în cazuri de întârziere, la încărcare sau descărcare.

Svájci érdekelttség vette át a Vogelsang kötöttárugyárat

A Vogelsang nagyszabeni kötöttárugyár majoritását svájci érdekesoport vásárolta meg és egyben kötelezettséget vállalt a hitelezőkkel szemben fennálló követelések kiegyenlítésére.

Aplicarea legii contractelor de muncă

În urma avizului comisiei instituite la Ministerul muncii pentru interpretarea legii asupra contractelor de muncă și coordonării dispozițiilor din aceea lege cu celelalte legi de oero-tire a muncii, Ministerul muncii a dat o decizie prin care s'a stabilit ca, până la înființarea camerelor de muncă, atribuțiunile acestora privitoare la înregistrarea, prelungirea și denunțarea contractelor de ucenicie în industrii și la contractul individual de muncă, să fie exercitate de comitetele de breaslă în Vechiul Regat, de comisiile de examinare în Basarabia, de corporațiile industriale în Bucovina și de instanțele și corporațiile industriale în Ardeal, și Banat. Normele privitoare la limitarea numărului ucenicilor la un patron în raport cu acela al salariaților, pentru asigurarea instrucției ucenicilor, se vor fixa tot de organele sus numite de acord cu Camerele de industrie și comerț, pentru întreprinderile industriale.

Pentru cele comerciale aceste norme se vor fixa de inspectoratele de muncă și Camerele de comerț.

Tot de către inspectoratele muncii vor fi exercitate și operațiunile privitoare la contractele colective de muncă și contractele de echipă, până la înființarea Camerelor de muncă.

Asupra înregistrării contractelor de ucenicie în întreprinderile comerciale, Ministerul se va pronunța după ce va lua avizul asociațiilor profesionale patronale și muncitorești interesate.

Tratatul comercial cu Ungaria

„Pester Lloyd“ anunță anunț că negocierile dintre Ungaria și România pentru încheierea unui tratat de comerț, au ajuns într'un stadiu înaintat. O parte din delegații români au plecat la București, pentru a primi instrucțiunile guvernului asupra unor puncte speciale, rămase în discuție. Negocierile vor continua la înapoarea delegațiilor, care este așteptat peste câteva zile.

Data fiind atmosfera foarte favorabilă în care urmează negocierile, încheierea tratatului de comerț pare apropiată.

Plățile Statului sunt la zi

Direcția mișcării fondurilor din Ministerul de Finanțe, de comun acord cu celelalte departamente, a fixat plățile Statului pe luna August a. c. la două miliarde 700 milioane lei punând la dispoziția ministerelor prin intermediul Băncii Naționale acreditive pentru această valoare.

Dorința Ministerului de finanțe este însă de a se mai reduce în limita posibilităților cheltuielile statului pe luna August. În luna Iulie a. c. acreditivele pentru plățile Statului au fost fixate la suma de 2 miliarde 420 milioane lei, însă în urmă această sumă a fost majorată la 3 miliarde 40 milioane lei, din diferență plătinându-se toate datorită în restanță ale Statului pe anul în curs. Azi toate plățile Statului pe anul curent au ajuns să fie la zi.

Acordul economic romano-jugoslav

Intrând în vigoare la 1 Septembrie, acordul prevede și înlesniri de transport

Acordul economic provizoriu încheiat între România și Jugoslavia cuprinde trei părți. Și anume:

Prima parte se referă la chestiunile generale ale acordului economic, privitoare la situația supușilor din ambele state și la regimul mărfurilor. Această parte se bazează în general pe clauza națiunii celei mai favorizate, având însă o inovațiune și anume că avantajele reciproce ce și le-ar acorda România și Jugoslavia ca formând o uniune vamală, să nu fie aplicate în celelalte state cari se bucura de convenții comerciale bazate pe clauza națiunii celei mai favorizate.

A doua parte a acordului economic provizoriu se referă la regimul veterinar și se prevede că

ambele state își vor aplica actualele legi sanitare și veterinare, cu cea mai mare bunăvoință și calitate,

fără ca în viitor să se poată lua măsuri restrictive la pătrunderea vitelor dintr'o țară într'alta. Se vor putea lua însă măsuri de ordin strict sanitar, fără a se vexe interesele vreunei din aceste două țări.

Partea teria a acordului economic provizoriu se referă la transporturi.

Se prevede ca în timpul cei mai scurt posibil, să se încheie un acord feroviar și altul fluvial,

care să înlesnească transportul mărfurilor dintr'o țară într'alta, atât pe uscat cât și pe apă.

Acordul economic provizoriu încheiat între România și Jugoslavia

intră în vigoare pe ziua de 1 Septembrie a. c.,

dată la care expiră vechiul acord economic — și va fi valabil până la încheierea convenției comerciale de limitive dintre cele două țări.

Milyen forgalma volt St. Marxban az állatvásárnak?

Most tette közzé a bécsi vásárigazgatóság a St.-Marxba történt állatfelhajtás adatait az első fél-évről. mely a következőképen alakult: 1930. első felében a szarvasmarha felhajtás az előző évvel szemben 8.872 db.-bal esett vissza.

A folyó év második negyedében, tehát április, május, júniusban az előző év hasonló időszakával összehasonlítva a felhajtás a következőképen oszlott meg:

	1930	1929
	április—június	
Szarvasmarha	31.642 db.	36.469 db.
ebből: belöldi	8.744 „	12.138 „
külföldi	22.898 „	24.351 „
Sertés	168.970 db.	162.073 db.
ebből: belöldi	17.525 „	6.980 „
külföldi	151.445 „	155.093 „

Noul regim al spirtului nu ne-a rezultatele dorite

Fabricile de spirt și întreprinderile de beuturi spirtuoase tânjesc sub diverse sarcini exagerate, iar Statul a pierdut un imens venit

Peste zece miliarde au câștigat fraudatorii în locul fiscului

Cu toate rigorile ce s'au introdus prin noul regim al spirtului, în prezent se poate constata că noua lege a spirtului nu a produs rezultatele dorite.

În urma noului regim al spirtului, se constată de către cercurile inițiate, că venitele Statului s'au micșorat, iar fabricile de spirt și întreprinderile de beuturi spirtuoase

tânjesc sub diverse sarcini fiscale exagerate și vexațiuni de control

în cele mai dese cazuri cu exces de zel exagerat, care se mai intensifică și prin reînvierea așa numitei „garde financiare“.

În dorința legiuitorilor de a combate fraudele în viticultură și a realiza cât mai mari venituri pentru Stat,

s'au instituit taxe foarte mari pe spirtul industrial.

Un milion lei de fiecare vagon de spirt, urma să aducă statului, la o producțiune — după toate prevederile — mai redusă, de 2—3000 vagoane pe an, un venit anual între 2—3 miliarde lei.

Socoteala era bună în teorie. Ea nu s'a potrivit însă cu realitatea.

Instituirea noului regim, a produs cu desăvârșire alte efecte decât cele prevăzute.

Producția și consumul de spirt nu s'au redus dela 5000 vagoane, la 2000—3000 vagoane, cât se presupunea la intrarea în vigoare a regimului nou. Ele s'au menținut aproape la aceeași cifră ca și în trecut, ba se susține că ar fi întrecut chiar

această cifră. Precis nu se poate ști, epntru că

din cauza taxelor exagerate pe spirtul produs de fabricile sistematice,

a apărut o serie bogată de profitori în toată țara, cari aveau îndeletnicirea de a fabrica spirt în orice calitate pe cale ascunsă, pentru a nu plăti taxa de un milion lei de fiecare vagon, ce urma să verse statului.

Evident că beneficiând de avantajul de a putea vinde spirtul cu cel puțin 100 lei mai ieftin la litru decât fabricile de spirt controlate de Stat, acești fraudatori, au împânzit toată țara cu spirtul „negru“ (de contrabandă),

înlăturând tot mai mult de pe piață spirtul fabricat

de industriile utilizate în mod special și riguros controlate de Stat.

În chipul acesta treptat, an de an, consumul spirtului contribuabil al Statului a scăzut tot mai accentuat, până când

dela un consum de 5000 vagoane în 1925—1926, a ajuns astăzi la un consum de 3—400 vagoane anual

— și acesta problematic. De unde deci Statul urma să încaseze 2—3 miliarde pe an, pe baza taxei instituite, a ajuns să realizeze abia 4—500 milioane lei. Paguba Statului, începând dela 1927 și până astăzi reprezintă

cam vreo zece miliarde lei, sumă ce a intrat în patrimoniul fabricanților de spirt clandestin,

a fraudatorilor. În schimb pentru acoperirea acestui imens gol în bugetul Statului, toate ramurile de producțiune și toți cetățenii țării au fost puși la contribuție cu impozite directe și indirecte tot mai sporite.

Nici măcar, producția de export a țării, agricolă și industrială n'a fost scutită de această grea contribuție, căci până în ultima vreme taxele de export la cereale, petrol, lemne etc., au fost menținute, spre paguba economiei naționale, numai pentru a se putea acoperi golul acesta de aproape 1 jum. — 2 miliarde anual.

Iată, deci, rezultatul noului regim al spirtului!

Csődben a kolozsvári Sfinx Rt.

A kolozsvári UZINELE METALURGICE SFINX S. A. csődöt kért maga ellen.

A kolozsvári törvényszék a csődöt elrendelte, csőd-tömeggondnokul dr. Vasile POP ügyvédet, helyettesül dr. KARPFI VILMOS ügyvédet nevezte ki.

A követelések bejelentése október 7-ig eszközleendő, a követeléseket november hó 3-án verifikálják, míg a csődválasztmány november 6-án alakul meg.

DIANA

sós borszesz, vezérképviselőt „GEA“ KRAYER. Fő-lerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

Fizetéseketelenségek, kényszeregyezségek, csődök

Andor László kolozsvári bórkereskedő 396.278 lej aktívával és 416.956 lei passzívával fizetéseketelenséget jelentett. Andor László üzletét augusztus elsejével beszüntette iparendélyét visszaadta és aktívait az *Acred rendelkezése*re bocsátotta.

A *Helios* kolozsvári kötött-árkereskedés kényszeregyezségi tárgyalásán a hitelezők 80 százaléka elfogadta a felajánlott kvótát.

R. Tabak et Co. kolozsvári textilkereskedő 18 hónap alatt fizetendő 60 százalékos kvótával kényszeregyezséget kért. A passzívák összege 2 millió 128 ezer lej, az aktívák összege 2 millió 503.620 lei.

Zlegnean Ferenc abrudbányai textilkereskedő fizetéseketelenséget jelentett.

Polonyi és Velits tordai műszaki cég 1 millió 389.647 lei passzívával és 1 millió 382.242 lej aktívával két év alatt fizetendő 80 százalékos kvótával kényszeregyezséget kért.

Lénárt brassói fakereskedő esődtömegét egy tételben 172 ezer 100 lejért Schwarz Dezső brassói fakereskedő vette meg.

Östreicher Dezső szatmári üvegkereskedő kényszeregyezségi kérését a törvényszék elvben elfogadta és a hitelezők lezavaztatására augusztus 13-ra határnapot tűzött ki.

Antal és Dvorák brassói textilkereskedő cég 1 millió 706.448 lej aktívával és 2 millió 283.923 lej passzívával fizetéseketelenséget jelentett. A cég hitelezőinek a folyó évi január 1-től kezdődőleg 24 havi részletben fizetendő 50 százalékos kvótát ajánlott fel. Tekintettel arra, hogy a kényszer egyezségi kérés tárgyalását az új kényszeregyezségi törvény megjelenése előtt nem tartották meg, a cég felajánlott kvótát felemelni lesz kénytelen.

A brassói Central kötöttáru kereskedés 1 millió 448.224 lej passzívával és 1 millió 51.654 aktívával másfél év alatt fizetendő 60 százalékos kvótával kényszeregyezséget kért. A cég 7 százalékos kamatot is felajánlott hitelezőinek.

Mairovits Lipót dési textilkereskedő 8 havi részletben fizetendő 40 százalékos magánegyezséget ajánlott fel hitelezőinek.

Weigner Ernő temesvári órás és ékszerész, akinek cége 26 év óta áll fenn, moratóriumot kért. Tartozását az 1930. évi november 1-től kezdődően 1 év alatt, részletekben fizetné.

A dunai hajózás kérdésében nemzetközi konferenciát hívtak össze Krakkóba

Románia is résztvesz a konferencián

A párisi nemzetközi kereskedelmi kamara kezdeményezésére november 20-án Krakkóban 10 napos értekezletre gyűlnek össze a dunai hajózásban és szállításban érdekelt országok képviselői.

Magyarország, Románia, Jugoszlávia, Csehszlovákia képviselőin kívül több nyugati, valamint Balkán-állam delegátusa is részt vesz a konferencián.

Az értekezlet elnöke Sir John Sandeman Allen angol konzervatív képviselő, az angol parlament kereskedelmi bizottságának elnöke lesz.

Acordul societăților petrolifere a provocat nemulțumiri

Declarațiile d-lui Virgil Madgearu

D. ministru V. Madgearu a făcut presei unele declarații în legătură cu acordul societăților petrolifere.

Din aceste declarații reiese, că producția medie zilnică a sporit dela 635 vagoane în 1929, iar

producția totală anuală a trecut dela 231650 vagoane în 1925 la 482.728 vagoane în 1929.

Prin urmare în cinci ani producția de țitei a crescut mai mult decât de două ori.

În primul trimestru al anului 1930 producția medie zilnică a fost și mai urcată atinând 1512 vagoane, iar în al doilea trimestru din 1930 media zilnică a atins 1750 vagoane adică

cu 30 la sută mai mult ca media zilnică a anului precedent.

Dacă s'ar fi continuat a se produce în acest ritm, în cursul anului 1930 am fi avut o producție de 638.000 vagoane, din care dacă am fi putut plasa cantitatea corespunzătoare producției din anul trecut (482.000 vagoane) am fi avut un plus de 136.000 vagoane fără puțință de plasament.

Desigur că aceste cifre nu ar fi fost îngrijorătoare dacă nu am fi asistat, în ultimele luni, la o scădere vertiginosă a prețurilor.

Pentru țitei prețurile pieței

la noi, în cursul anului trecut, s'au menținut la un nivel constant, dând o medie pe întregul an pentru cele trei tipuri de țitei comercializate: Buștenari 18.000 lei vagonul, Moreni neparafinos 13.400 lei vag. și în 1930 aceleași tipuri de țitei se negociază la următoarele prețuri:

Buștenari 8.000 lei vagonul, Moreni neparafinos 6500 lei vagonul și Moreni parafinos 4—5000 lei vagonul,

și chiar sub aceste prețuri, iar dacă stabilim valoarea țiteiului pentru 1929 și 1930 după prețul derivatelor componente ajungem la următoarele cifre: pentru 1929; Buștenari 18.100 lei vagonul; Moreni neparafinos 13.000 lei vagonul și Moreni parafinos 10.100 lei vagonul, iar pentru 1930 Buștenari 12.000 lei vagonul; Moreni neparafinos 8.000 lei vagonul și Moreni parafinos 8.400 lei vagonul.

Cum vedem anul acesta valoarea țiteiului pe piață

nu corespunde prețurilor deduse din valoarea produselor destilate.

Aceasta se explică prin scăderea prețurilor mondiale la produse, scădere în proporție totală de circa 17 la sută. În raport cu valoarea cantității totale ce se exportă de noi media generală a scăderilor de pre-

țuri se cifrează la mai mult ca 17 la sută, ajungând la circa 25 la sută. Acestea sunt împrejurările de fapt, cari au condus societățile petrolifere să accepte propunerea celor două mari societăți „Astra Română” și „Romano-Americană” și să încheie cele două acorduri: primul privind restrângerea producției de țitei, cel de al doilea oferta de cumpărare pentru export a unei însemnate cantități de produse. Prețurile oferite vânzătorilor români sunt prețurile mondiale corectate în raport cu calitatea produselor românești față de cele americane și sunt superioare prețurilor factuale de pe piața românească. Dealtminteri acordul s'a încheiat prin consensul tuturor societăților petrolifere și

obiecțiunile ce s'au ridicat împotriva acordului, chiar acelea cari erau justificate, au fost lăuate să fie rezolvate ulterior.

Între aceste obiecțiuni cea mai însemnată este aceea privitoare la faptul că

acordul nu atinge chestiunea raționalizării forajului sondelor,

ceea ce pune societățile mari, cu mijloace financiare puternice, într-o situație mai favorabilă față de societățile mijloci și mici. De aceea reglementarea și raționalizarea forajului sondelor rămâne o problemă deschisă a cărei soluțiune este actualmente studiată. Și soluționarea nu va întârzia, pentru că în afară de orice alte considerațiuni, prin aceasta

se va realiza o însemnată economie

a costului de producție.

Desigur însă că acest proces de raționalizare trebuie să fie îndrumat cu prudență pentru ca să nu ducă la mărirea șomajului de lucrători și funcționari.

Prin acest acord,

micii producători sunt protejați intru cât li se asigură o cotă ireductibilă de zece vagoane zilnic,

cotă care le va da posibilitatea să se desvolte.

Fără îndoială că producători mijlocii cari între timp nu și-au putut ridica producția zilnică în aceiași proporție ca societățile mari

vor fi desavantajați deoarece cota lor reductibilă va fi atât de mică încât vor avea anume neajunsuri.

Experiența pe timpul unui semestru va arăta dacă nu este nevoie să se introducă în convenție un corectiv în favoarea societăților mijlocii.

A Noris Bukarestbe helyezte át központját

A kolozsvári NORIS VIL-LAMOSSÁGI TÁRSASÁG bejegyeztette a kolozsvári cég-hivatalnál, hogy központját Kolozsvárról Bukarestbe helyezte át és Kolozsváron csak fiókot tart fenn.

Figyelem!

DREHER HAGGENMACHER KORONA SÖR ala PILSEN

rövidesen forgalomba kerül!

Despăgubirile dictate de comisiunile de judecată CFR.

Comisiunea superioară pentru judecarea accidentelor cfr. a decis împlinirea pentru pagubele aduse administrației căilor ferate, prin accidente, să fie suportate numai de cei vi-novați direcți, cari au provocat accidentul și aceasta în mod proporțional cu vina fiecărui.

Proporțiile vor fi stabilite de comisiunile de judecată.

Comisiunile de judecată, cu toate că sunt suverane în aprecierea asupra împlinirilor ce urmează a se da personalului vinovat, totuși când pagubele suferite de administrația cfr. vor depăși suma de 50.000 lei, — deciziunile ce a luat le va supune aprobării direcțiunei Regiei autonome a drumului de fer.

Deciziunile comisiunilor de judecată vor trebui să fie motivate, în cazul când ele hotărăsc scutirea personalului vinovat de plată, în totul sau în parte.

Comisiunea superioară pentru judecarea accidentelor a mai opinat ca să se înceteze urmărirea personalului ceferist, pentru restul de împliniri, dictate de către comisiunile de judecarea accidentelor, atunci când s'au operat rețineri timp de șase luni.

Uj kezekben a besztercei sör- és szeszgyár

A besztercei sör- és szeszgyár tulajdonosa Brecher Hermann elhunytával a céget annak egyedüli örököse dr. Glass Mór né veszti át, aki férjével dr. Glasz Mór budapesti ügyvéd- del közelebről Besztercére költözik.

Fabrica de ghetete „Herma“ din Sibiu în nouă cointeresată

„Herma“ și-a încetat activitatea

Inițiată în primii ani după războiu cu concursul capitalului sășesc, instalată într'un edificiu pompos cu mașini moderne închiriate dela o mare firmă din America, fabrica de ghetete „Herma“ din Sibiu, zilele aceste și-a încetat activitatea.

La început fabrica luase a-negre nără ț-ăpșnpoaid is țușă tate.

Cu timpul însă concurența produselor streine, dar mai ales

interminabila criză care a impus masei consumatorilor o explicabilă rezervă,

au constituit o serioasă piedică pentru desfacerea imensului stoc de produse ale fabricii.

Nu-i exclus ca și alte motive să fi determinat situația ei de azi, dar a pătrunde tainele unei întreprinderi sășesti nu e lucru tocmai ușor.

După cât suntem informați se due

tratative cu o mare firmă din Elveția, pentru preluarea fabricii

și că tratativele sunt foarte avansate.

Astfel în scurt timp lucrul va fi reluat.

Forradalmi újítás az amerikai petroléumiparban

A német *Interessengemeinschaft der Farbenindustrie (I. G.)* a *Standard Oil Co. of New-Jersey* amerikai petroléumtröszttel két év előtt megállapodást létesített a nyersolajnak az ugynevezett hidrogenálás útján való feldolgozására. E szabadalom hasznosítására alakult *Standard I. G.* a *Standard* tröszt amerikai petroléumtelepein nagyüzemileg kikísérletezte az új eljárást, amely abban áll, hogy a nyersolajat nagy nyomás és nagy hőfok mellett hidrogén és egyéb katalizátorok jelenlétében csaknem teljes egészében benzinpárlatokká gázosítják el.

Küzdelen a nagyobb benzinhozámért

Az automobilizmus és a re-

pülőgépközlekedés folytonos nagyarányú fejlődése egyre nagyobb keresletet támaszt a legkönnyebb kőolajpárlatok, a különböző fajsúlyu benzinek iránt. A háboru előtt a nyersolajok különböző összetétele szerint 10—20 százalék között váltakozott az akkori egyszerű hőhatások alatt kinyerhető benzinhozadék. A kőolaj-finomítás nem is törekedett a nyersolajok természetes könnyű fajsúlyu párlatainak mennyiségét emelni, mert az akkor még világszerte nagy keresletnek örvendő nehezebb mennyiségben való előállítására törekedett. A nyersolajnak a felét, mint olajüledéket, fűtőolajként egyszerűen elégették, pedig mindenki tisztában volt azzal, hogy nagyon sok értékes anyag semmisül meg en-

nek a sűrű, vastag olajüledékek elégetésével.

A villanyvilágítás gyors terjedése ugyanakkor csökkentette a világító kőolaj iránti keresletet, amikor a *benzinkerület és vele a benzínárak ugrás-szerűen emelkedtek*. Megindult a tudományos kutatás a benzinhozámok fokozására. Az amerikai *Vacuum* és *Standard* olajtársaságok hat évvel ezelőtt bejegyezték a trakk-eljárás szabadalmát, amelynek segítségével, elég költséges technikai berendezés mellett, sikerült a nyersolajból 45 százalék benzint előállítani. De még emellett az eljárás mellett is a nyersolaj nagy része kihasználatlan maradt és a növekvő benzinkerület csak magas árak mellett talált kielégítésre.

A hidrogenálás lehetővé teszi 100 egység nyersolajból 100 egység benzín előállítását úgy, hogy a fennmaradó üledékből nagyértékű kenőolajokat lehet előállítani. A *Standard I. G.* az amerikai petroléumfinomítók nyolevan százalékából *Hydro-Patent Co.* cég alatt szabadalom alapján termelői hatalmas trösztöt hozott össze, amely rövidesen megkezdte az összes nagyobb finomítók átépítését az új eljárással való gyártásra.

Fabrica de spirt și bere din Bistrița în nouă cointeresată

Fabrica de spirt și bere din Bistrița, în urma decedării proprietarului Hermann Brecher, a trecut în proprietatea succesoarei unire, care este dna Dr. Mauriciu Glass.

Dna Dr. Glass va conduce fabrica cu soțul dsale, cu dl. avocat Dr. Glass, care din Budapesta se mută la Bistrița.

Importanța Bursei de Mărfuri din Cluj

Schițată la deschiderea bursei din Cluj de dl. VALER PASCU

II.

Competența Bursei noastre de mărfuri este să înlesnească încheierea tranzacțiilor comerciale atât în incinta ei cât și în afară de bursă, fie prin încheiere directă între membrii ei cât și prin intermedierea mijlocitorilor oficiali numiți prin decret regal cari au garanță materială depusă conform legii.

Deoarece activitatea mijlocitorilor oficiali este împreunată de o mare răspundere, legea prevede că ei să aibe o practică de cel puțin 5 ani în comerț, să fie trecuți de 25 ani și să poseadă recomandarea și garanța morală a cel puțin 6 membri din Asociațiunea Bursei. Cea mai mare parte din activitatea încheierilor în bursă o are însă Sindicatul Bursei, numit și el prin decret regal la propunerea Min. Ind. și Com. El se numește pe trei ani și este imediatul superior al mijlocitorilor oficiali. Principalele atribuțiuni a Sindicatu-

lui sunt următoarele: să întocmească în fiecare zi de bursă cota oficială împreună cu delegatul Comitetului și al Comisarului Guvernului.

a) de a primi și executa orice negociere oficială a Statului, Județului sau a comunei.

b) să execute orice operațiuni silite prin justiție;

c) să închee orice cumpărări pentru instituțiuni publice cari conf. legii burselor pot înlocui cumpărările lor prin licitații publice cu cumpărări executate de sindicul bursei și prin bursă. — Este evident că prin caracterul specific al intereselor materiale vecinic opuse între cumpărători și vânzător, viața de bursă atrage după sine ivirea vecinicilor divergențe dintre membrii ei și de aceea interesul negustorimei este ca aceste divergențe să fie judecate fără amânare în timp f. scurt, până când nu trece ocazia vre-unei event. despăgubiri privilegiate de neîndeplinirea obligațiilor luate de către una din partidele contractante.

Acest fapt a determinat cercurile interesante să institue o judecatorie arbitrală constituită din judecători specializați în multiplele afaceri de

bursă. La noi aceasta judecatorie este prezidată în mod obligator de către un membru al Curții de apel. Procedura acestei curți arbitrale este reglementată prin lege și prin felul organizării ea este obligată a judeca litigiile în termen dela maximum 4-16 zile, dând în acest interval în mod obligator sentințele sale valabile de executie.

Aceasta este pe scurt Dlor organizația Bursei de Mărfuri din Cluj și acum Vă cer indulgența să pot arăta pe scurt câteva date statistice despre mărfurile ce vor fi obiectul negocierilor dela noi. Din aceste cifre mă voi nizu să deduc concluziuni cu privire la viitorul Bursei noastre și în special să constat dacă viața economică dela noi va avea ceva de câștigat în urma activității ei.

Mărfurile mai principale cari vor putea face obiectul tranzacțiilor din Bursă, noi le-am repartizat în patru grupe:

- Cereale și produse animale;
- Produse forestiere;
- Fabricate și derivatele lor;

d) Diverse articole necuprinse în cele trei grupuri de mai sus și cari vor fi negociate cu aprobarea comitetului.

La secția I. Cereale și produse animale vom putea conta pe cele mai multe tranzacțiuni pentru că masa articolelor de bursă va eși din categoria aceasta de mărfuri. Clujul și împrejurimile lui fiind avizate la un mare import de cereale din Câmpia Ardealului și din Banat vom încerca să trecem prin bursa noastră cele cca 3000 vagoane cereale necesare anual aprovizionării.

Dacă am lua numai jumătate din cantitatea de mai sus ca trecută prin încheieri de bursă vom avea la acest capitol o valoare de cca 173 milioane de Lei revirement anual. În ordinea importanței lor voui înșira pe rând mărfurile cari vor putea trece prin negocierea noastră fie pentru consumul intern fie pentru export. Datele comunicate mai jos le-am eules din statisticele Min. de Finanțe de pe anii trecuți și prin urmare pot servi ca bază calculațiilor noastre. Cifrele reprezentă cantitățile exportate pe timp de un și ele sunt următoarele seminte de:

Aradi céghivatali hírek

Az aradi törvényszék céghivatala legújában a következő bejegyzéseket eszközölte:

A Zwack Likörgyár Részvénytársaságnál a törvényszék Auerbach Béla igazgatói minőségét és cégjegyzői jogosultságát bejegyezte.

A Milovai Faipar Részvénytársaságnál dr. Beles Jenő igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

A Polichrom festék-, lakk- és vegyigyár aradi cégnél dr. Bleyer Jenő (Budapest) igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

A Glogováci Takarékpénztárnál Dörner Antal igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

Az Aradi Butoriparosok Szövetkezeténél Dougan Lajos igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

Lump Ferenc világosi bor nagy- és kiskereskedő cégét a törvényszék bejegyezte.

Az Aradi Téglyagyár Részvénytársaságnál a törvényszék bejegyezte, hogy részvénytőkéjét 2 millió 500 ezer lejre emelte fel, amely 250 darab 10 ezer lej névértékű részvényből áll.

Bauerheim A. G. céget a törvényszék bejegyezte. A részvénytársaság székhelye Zabran (Aradmegye). Részvénytőkéje 531.867 lej.

Mauthner Ödön Rt. aradi cégnél Mauthner Alfréd és Ungurean Béla igazgatósági tagságát és cégjegyzői jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

Fabrica de Impletituri și Tricotage S. A. aradi cégnél Ioan Gh. Ispravnic főkönyvelő cégjegyzői jogosultságát a törvényszék bejegyezte.

Az Aradi Termény és Áruraktár Rt.-nél a törvényszék bejegyezte, hogy részvénytőkéjét 4 millió 500 ezer lejre emelte.

Constituirea sindicatului spirtului

Sindicatul Spirtului și-a convocat adunarea generală pe 6 Septembrie

La Ministerul de finanțe a avut loc o conferință între d. subsecretar de stat Pompiliu Ionițescu, d. secretar general Teianu și reprezentanții sindicatului spirtului industrial.

Ministerul finanțelor a cerut Sindicatului spirtului să se conformeze legii noi,

să se separe de fabricanții de spirt din vin, și au votat statutele sindicatului spirtului.

parte și să prezinte statutele ministerului, pentru verificare și aprobare.

Reprezentanții Sindicatului spirtului au comunicat că

au convocat adunarea generală a tuturor membrilor pentru data de 6 Septembrie

și au votat statutele sindicatului spirtului.

Publicarea protestelor de polițe

Obligativitatea publicării polițelor protestate este vorba să se introducă și în nouele teritorii, după cum am mai anunțat.

Dispozițiile referitoare la introducerea obligativității pu-

blicării protestelor de polițe, este vorba să apară la toamnă, când se va supune aprobării Corpurilor Legiuitoare noul proiect de lege, care unifică procedura cambială.

Erdélyben is nyilvánosságra hozzák a megóvatolt váltókat

Ősszel jelenik meg az új törvény — Eredménytelen volt az erdélyi közjegyzők tiltakozása

Megirtuk, hogy az igazságügyi minisztérium Erdélyben is be akarja vezetni a megóvatott váltók közzétételének rendszerét. Az erdélyi közjegyzők a fennálló törvényes rendelkezésekre való hivatkozással

tiltakoznak az ellen, hogy kötelesek legyenek a megóvatott váltók névsorát nyilvánosságra hozni

és arra hivatkoztak, hogy a tiltaktartás esküje őket köti.

Az erdélyi közjegyzők tiltakozása nem találkozott a minisztériumban méltánylással, mert Junian igazságügyi mi-

niszter még ebben a parlamenti ülészakában be akarja terjeszteni a hitelemletekről szóló törvényjavaslatát és annak kapcsán a váltóóvások nyilvánossághozzásának kérdését is szabályozni kívánja.

A törvénytervezet beterjesztése előtt az igazságügyi miniszter kérdést intézett a közjegyzői kamarához, valamint a kereskedelmi és iparkamarákhoz és kikérte véleményüket. A közjegyzői kamarák ellene vannak a váltóóvatolás közzétételének, ezzel szemben

az erdélyi kereskedelmi és iparkamarák a közzététel mel-

lett foglaltak állást.

Az igazságügyi miniszter a vélemények meghallgatása után úgy határozott, hogy

az új törvény rendelkezése a megóvatott váltók nyilvános közzétételét.

A törvény megjelenése után az erdélyi megóvatott váltók listáját ugyanúgy fogják közzéadni, mint az ókiráltságban.

A nemzetközi tojás piac helyzete

A nemzetközi tojás piac helyzetéről alábbi jelentéseink számolnak be:

Magyarországon a tojás megszállásúlt és Budapesten 8.5 fillérig fizettek a tojás db.-jáért a nagykereskedők. A vidéken 7-8 filléres árakat fizetnek a termelőknek.

A nemzetközi piacon a helyzet változatlan, de a tojás megszállásúltása várható.

Németországban a múlt hét végén friss tojásért 7-10 pf. fizettek. Márkázott szövetkezeti tojás ára a következő volt: S nagyságu 11-12.75 pf., A nagyságu 10.75-11 pf., B. nagyságu 9.75-10.5 pf., C. nagyságu 8.5-9.5 pf.

A külföldi tojások árai a német piacokon változatlanok maradtak, így bolgár, román, jugoszláv és magyar tojásért 8.25-8.75 pf-t fizettek.

Frankfurtban a tojásüzlet a múlt héten igen esendes volt. Bulgár tojásért 9.5 pf.-t, német tojásért 11-11.5 pf.-t fizettek.

Stuttgartban a tojásárak a múlt héten ládánként 10-12 sv. frs.-el magasabbak voltak a július közepén fizettekénél.

Prágában a múlt hét folyamán barmárságosabbá vált az üzlet, azonban az árak a nagy készletek folytán még változatlanok maradtak.

Infiiintarea Oficiului de Export

Cine va conduce noua instituție?

D. Madgearu a întocmit un proiect de regulament pentru Oficiul Național de Export, care va funcționa pe lângă Institutul Național de export.

Acest oficiu se va ocupa cu studierea condițiilor cele mai bune pentru exportul produselor agricole românești. Va propune soluțiile ce le va crede mai nimerite pentru aceasta și va căuta să țină în curent opinia publică cu aceste cerințe.

Din acest oficiu fac parte pe lângă personalitățile oficiale și președinții diferitelor cooperative particulare de export, cari cunosc condițiile pieții române și streine.

Prin întocmirea acestui regulament se pune de fapt în aplicare legea care a fost votată de Parlament. Regulamentul se găsește deșus la secția II a consiliului legislativ de sub președinția dlui Ionescu-Dolj.

Részvénytársaság lesz a Mercur banánimport cég

A Mercur kolozsvári banánbehozatali társaság az őszi szezonban részvénytársasággá való átalakulását vette tervbe.

trifoi	s'a exportat	924.	158	vag. in val. de	115	mil. lei
lucernă	"	"	16	"	"	11
in	"	"	94	"	"	13
dovleac	"	925	545	"	"	123
rapiță	"	"	1241	"	"	188
cânepă	"	"	135	"	"	9
mac	"	"	33	"	"	8
linte	"	"	501	"	"	55
mazăre	"	"	157	"	"	16
cartofi	"	"	145	"	"	6
ceapă	"	"	45	"	"	4
fl. soarelui	"	924	206	"	"	24
fasole	"	925	7288	"	"	706
Total export			9536			1278
Report cereale Cluj			3000			175
Total general			12.536			1453

Luând în considerare că din mărfurile de mai sus lucerna, trifoiul, linte, și cartofii sunt exportati exclusiv din Ardeal, iar că din restul mărfurilor o bună parte s'a exportat și din Transilvania, apoi neavând date despre alte articole specifice provinciei noastre ca d. e. nucile din care am exportat în anul 1922/23 ca. 500 vagoane în Germania, putem afirma cu tărie că printr'o bună organizare și cinstită conducere și prin concursul necondiționat a factorilor competenți vom fi în măsură să asigurăm bursei noastre un viitor strălucit.

Cifrelor de mai sus li se vor adauga tranșacțiunile de produse forestiere, apoi fabricatele și derivatele și în sfârșit articole ca coloniale și fructe sudice.

Fructele sudice. Fructele sudice importate din Italia și Spania, ca lămâi și portocale sosesc în țara noastră o parte pe mare prin porturile naționale cari aprovizionează în cea mai mare măsură nevoile vechiului regat și al Basarabiei cu Bucovina, iar necesitățile Ardealului și a Banatului se acoperă prin transportul pe uscat direcția Jugoslavia sau Un-

garia. Aceste fructe de prezent sunt negociate în cea mai mare parte prin acțiunile de sezon din antrepozitele libere din Budapesta și importate de noi deci din a doua și a treia mână.

În programul nostru de activitate vom da un deosebit interes infiiintării în Cluj a unui intrepozit liber vamal cu ajutorul căruia vom putea ridica importanța bursei noastre la nivelul celor din apus. În jurul acestui intrepozit liber pentru Ardeal și Banat vom putea înlesni ținerea acțiunilor de fructe sudice amintite mai sus, în plus vom îndrepta interesul străinătății și în ce privește depozitarea la noi și a altor articole de masă ca bumbacul, cafeaua, ceaiul și alte mărfuri de utilitate publică.

Domnilor, îmi sfârșesc cuvântul în deplina încredere că începutul nostru este bun și că vom da din partea noastră tot ce ne stă în puteri pentru a înlesni ușurarea situației grele economice în care ne abatem. — Cu Dumnezeu înainte!

A tojásexport új szabályozása

Kik szállíthatnak Romániából tojást külföldre? — Megjelent a tojásexportról szóló törvény végrehajtási utasítása — A csomagolás és jelzés követelményei

A Monitorul Oficial folyó évi 158. számában megjelent a tojás kiviteléről szóló törvény végrehajtási utasítása. Az alábbiakban közöljük a végrehajtási utasítás fontosabb intézkedéseit.

Kik exportálhatnak?

Tojást exportálhatnak Románia valamelyik törvényszékénél a tojáskereskedelemre bejegyzett bármilyen cég, továbbá a termelő szövetkezetek és ezeknek federációi, valamint a mezőgazdasági szindikátusok. Mindezen cégeknek be kell iratkozniuk a tojáskivitel központi bizottságánál levő speciális lajstromba. A beiratási kérelemben fel kell tüntetni a cég főszékhelyét, a fiókok székhelyét és azt, hogy ki képviseli törvényesen a céget.

A standardizált tojás a következő tyuktojás kategóriákat foglalja magában:

a) friss tojás, vagyis amelyet nem konzerváltak sem jéggel, sem mézvízben, sem pedig más konzerválási uton. Ezek között nem lehet piszkos, vagy repedezett tojás.

Sulybeosztás

A suly szerint a felosztás a következő:

100 drb.-kint 50—51 kgr. bezárólag sulyu tojás; 1000 drb.-kint 51—52 kgr. bezárólag sulyu tojás; 1000 drb.-kint 52—53 kgr. bezárólag sulyu tojás; 1000 drb.-kint 53—54 kgr. bezárólag sulyu tojás; 1000 drb.-kint 54—55 kgr. bezárólag sulyu tojás; 1000 drb.-kint 54—55 kgr. bezárólag sulyu tojás; 1000 drb.-kint 56-tól magasabb bezárólag sulyu tojás.

A frissnek minősített tojásnak a következő tulajdonságokkal kell bírnia: a tojásür (levégős rész) október 1.—június 1. között ne legyen nagyobb, mint 5 milliméter, viszont június 1.—október 1-ig nem lehet több, mint 7 mm. A tojássárga legyen kompakt, a tojássárga és fehérje között kontura legyen megkülönböztethető. A hártya legyen ép és nem foltos.

b) Mézvízben konzervált tojás. Ez sem lehet piszkos vagy repedezett tojás, valamint itt is érvényes az a) alatti sulybeosztás és többi tulajdonság.

c) Ugyanezen feltételeket kell teljesíteni a belföldi hűtőkbe (frigorieri) kerülő tojásoknak. Azon tojások, amelyek nem teljesítik a fenti feltételeket, nem standardizált árunak tekintődnek.

A csomagolás feltételei

A standardizált tojás csomagolása és jelzése a következőképpen történik:

A kivitelre kerülő standardizált tojásokat, száraz, tiszta, szag nélküli, gyantás fajú, deszkából készült ládába kell

csomagolni. A deszkák legyenek ellentálló és egészek. A láda hosszú falait belülről két függőleges deszkával kell megerősíteni. A kis falak deszkáit kívülről gyalulni kell. Meleg időben a hosszú fal deszkái között 2—3 cm. ürr legyen, amely nagyon meleg időben 4 cm. is lehet. Egyébként a láda deszkái jól zárjanak.

A ládák hosszúsága 180—182 cm., a szélessége 52—54 cm., a magassága pedig nagy ládánál 24—26 cm., kis ládánál 12 és fél—13 cm.

A nagy ládák tartalma 1440 drb. tojás, a kis ládáké 720 tojás.

Csomagoló anyag: finom gyantásfa-forgács (tulaj), amely száraz, tiszta és szag nélküli legyen. Ha az idő fagyos, akkor a forgácson kívül vastag papír is használható.

Jelzés

A kivitelre kerülő tojásokat tartalmazó ládák mindkét keskeny falán a következő jelzés alkalmazandó:

a) az a) pont alatt friss tojások esetében a fenti balsarokban a láda folyószáma, közvetlenül ezen szám alatt az exportőr jelzése (marca). A fenti jobb sarokban a minőség és suly „Fresch 54—55“. A fal közepén „România“ felírás. Az alsó jobb sarok a jelzőhivatal ellenőrzési jegye részére van fenntartva. A „România“ felírás 6 cm. magas betűvel, a többi felírás 4 cm. magas betűvel eszközözendő.

Mindezen felírás kék színben tartandó.

b) A mésszel konzervált tojásoknál ugyanazon jelzések vannak, mint fent, avval az eltéréssel, hogy a minőség jelzés „Kalk 54—55“; a jelzések színe ugyancsak kék.

c) A hűtött tojásoknál szintén ugyanazon jelzések vannak, avval az eltéréssel, hogy a minőség jelzés „Frigor 54—55“; minden jelzés fekete színben van. Egy láda csak egyféle minőségű tojást tartalmazhat tehát vagy friss, vagy mésszel konzervált, vagy hűtött tojást) valamint a sulykategória is csak egyféle lehet pld. mind 54—55 kgr. Egy vagonban csakis egy minőségű és legfeljebb két sulykategóriájú tojás rakódhat be, — egyenlő mennyiségben.

A nem standardizált tojásokat tartalmazó ládák mindkét keskeny oldalán „Non Standard“ felírást kell alkalmazni. A felírás színe fekete, legalább is 8 cm. magas és 1 cm. vastag betűvel. Ezen felírás nélkül nem engedik ki az országból a szállítmányt.

Ideiglenesen és a törvény életbelépésétől számított egy évig megengedik, hogy egy vagon standardizált tojásnál 5% a friss tojásból kisebb sulyu lehessen, mint azt a jelen sza-

bályzat megállapítja. Ezen tojásoknak a suly kivételével teljesíteni kell a standardizált tojások többi feltételeit. Ezen tojásokat külön ládába kell csomagolni és a ládákra vörös színben a „Mittel“ felírás alkalmazandó.

Lajstromvezetés

A standardizált tojás-exportőröknek speciális lajstromokat kell vezetni, amelyekben feltüntetendő az exportált tojások száma, sulya és minősége, a berakodás helye, időpontja és a címzett címe. Feltüntetendő még a ládák folyószáma is, minőség szerint csoportosítva.

A fenti jelzéseket az exportőr alkalmazza a ládákra a központi bizottság által adott minta szerint.

A kerületi jelzőhivatal közzei útján az exportőr csomagolási raktáiraiban ellenőrzi, hogy a ládákra alkalmazott jelzések megfelelnek-e a valóságnak. Ezen esetben, ha a tojások már be volnának csomagolva ládába, az ellenőrző közeg felnyithatja a ládákat ellenőrzés céljából. Az ellenőrzést a jelzőhivatal értesítésétől számított legfeljebb három nap alatt eszközlik. A jelzőhivatal és ellenőrzőhivatal határozatal ellen az exportőr a központi bizottsághoz felelbezhethet. A rendben talált ládákat az ellenőrző közegek jelenlétében bezárják és ellátják a kerületi jelzőhivatal pecsétjével.

Ha a ládák 10%-a (az 5 százalékos „Mittel“ kivételével) nem felel meg, úgy az egész vagonot visszautasítják. Ha 10

százaléknál kevesebb nem felel meg, úgy megengedik ezen ládák tartalmának kicserélését.

Bizonyítvány

Az ellenőrzésről a kerületi jelzőhivatal bizonyítványt ad az exportőrnek. A bizonyítvány a szállítmánnyal megy a rendeltetési helyig. Az exportőr indigo-másolatot is kap a bizonyítványról. Az eredeti bizonyítvány hiányában a szállítmányt nem engedik ki az országból. A bizonyítvány érvénye nyolc nap.

Vámdíj

Ugy a standardizált, mint a nem standardizált tojás vámdíj alá esik.

A standardizált tojás vámdíja 25 bani darabonként, a nem standardizált tojásnál pedig 1 lej darabonként.

A tojás jelzését a kerületi jelzőhivatal eszközli. Ilyen jelzőhivatal lesz: Bukaresten, Csernovichan, Chişinăuban, Botosaniban, Temesvárot, Aradon és Désen.

Az ellenőrzés céljából ellenőrző hivatalokat létesítenek a határon. Egyelőre ilyen ellenőrzőhivatal lesz: Grigore Ghica-Voda Cernăuți, Halmei, Episcoponia Bihorului, Curtici, Jimbolia, Turtucaia és Oltenița.

Jelzési díj

Amint valamely exportőrnek legalább 25 láda tojása van, a legközelebbi jelzőhivataltól a standardizálást, ellenőrzést és jelzést kérheti. A jelzési díj 10 bani tojásonként.

Az amerikai gabonatrösztök erős versenyre készülnek az európai piacokon

Amerika erős összeütközésbe kerül Európával a vámkérdésben

Az amerikai gabonatrösztök igazgatói értekezletet tartottak, amelyen megállapították azt, hogy az amerikai gabona az utóbbi időben nagyon visszaesett az európai piacokon.

Az amerikai szakértők nézete szerint ez a jelenség az európai mezőgazdasági konferenciák, valamint Közép- és Keleteurópa gazdasági helyzetének eredménye. Az amerikai gabonatrösztök konferenciája fölirattal fordult Hoover elnökhöz, hogy ő lépjen közbe az amerikai mezőgazdasági termelés megmentése érdekében oly módon, hogy

nemzetközi gabonakonferencia volna összehívandó, amelyen a gabonárakát egységesen állapítanák meg.

Az amerikai gabonának az európai piacokon való kereskedelmében edig is részesülő boszoni bankkonszern hozzájárult ahhoz, hogy az amerikai gabonatrösztök európai terjeszkedését pénzügyileg azzal a föltétellel szervezi meg, hogy az amerikai kormány ezért teljes garanciát vállal. Ez kétség-

telenül azt jelentené, hogy Amerika a közeljövőben igen erős nézeteltérésbe kerül Európával a vámkérdésben,

mert Európa mezőgazdasági nyomása elől az Amerikai Egyesült Államok semmi szín alatt nem fognak kitérni.

Az amerikai terv szerint külön gabonaértékesítő szervezeteket létesítenének, amelyek pénzügyi központ ellenőrzése alatt állanak s mely szervezetek vagy Budapesten, vagy Bécsben nyernének elhelye-

Csődöt kértek Schwartz Hermann nagyváradai lisztkereskedő ellen

A temesvári „Diamont“ S. A. R. a csőd elrendelését kérte Schwartz Hermann nagyváradai lisztkereskedő ellen 73.392.80 lej tőke és 5000 lej költségkövetelése miatt.

Schwartz Hermann a múlt évben sikeresen kényszerregezséget folytatott le és ennek folytán lett volna az az összeg július 11-én a temesvári óg rú-zére esedékes. Miután Schwartz egyezségi kötelezettségét nem teljesítette, kérte meg a temesvári cég ellene a csődöt.

Invitare

S. A. Ardeleană pentru Industria de Moară, Lemn și Comerț de Marfă va ține adunarea Generală ordinară a XI-lea an în ziua de 11 August 1930, la ora 12 a. m. în Tg.-Mureș în sala de ședințe a societății, la care direcțiunea cu o noare invită pe domnii acționari.

Program:

1. Raportul consiliului de administrație și comisiunii de cenzori; stabilirea bilanțului și aducerea hotărârii în privința micșorării a pierderii. — Darea absolutului.
2. Alegerea membrilor în consiliul de administrație.
3. Alegerea membrilor în comitetul de cenzori.

Direcțiunea.

Exportul de fructe în Polonia

Oficiul național de export aduce la cunoștința exportatorilor de fructe și struguri că în baza celor stabilite în convenția cu Polonia trebuie să poseadă un permis pentru cantitățile ce doresc să expedieze pe numele corespondentului lor din Polonia.

Institutul național de export va distribui fără nici o dificultate tuturor exportatorilor serioși cote din contingentul de export pus la dispoziția Ministerului nostru de industrie și comerț.

Egymillió mázsa orosz buza került a világpiacra

A buza árfolyama újra elgyengült, annak ellenére, hogy az Egyesült Államokban a rendkívül rossz tengeri termeléssel kapcsolatban egyre nagyobb mértékben etetik fel a buza-készleteket. Ennek az újabb ellanyhulásnak az oroszok váratlan megjelenése a német piacon volt az elindítója. Az orosz buza olyan sikeres, hogy Manitoba I. és Manitoba II.-es árfolyamokon kelt el a német tőzsdéken.

Állítólag egymillió orosz buza került a világpiacra.

A kanadai poolok az orosz buza-export jelentkezését nagyon pesszimiztikusan itélik meg és ezért a winnipeg-i tőzsderegyszék újabb mély pontot ért el. Minthogy az orosz buzatermés becslési eredményei a legellentéscbbek, az egész spekuláció nagy mértékben bizonytalanává vált és így a buzaárakban előreláthatóan a közeljövőben nagyobb ingadozások lesznek.

Bonuri de tezaur pentru achitarea datoriilor CFR.

Consiliul de administrație CFR. după discuțiuni animate, a scăzut de acord ca să ceară guvernului să emită bonuri de tezaur care să pună pe

creditorii căilor ferate

în situațiunea de a-și încasa creanțele lor. S'ar emite astfel bonuri de tezaur în valoa-

re de 800 milioane lei,

cu cari s'ar plăti toate datoriile căilor ferate

— atât cele interne, cât și cele externe, dinainte de 1929.

Bonurile de tezaur vor fi convertibile într'un termen fix, — după toate probabilitățile în cinci ani.

Elgiba continuă să se organizeze

Intreprinderea „Elgiba”, înființată de societățile IMBO și AEG pentru electrificarea Banatului, continuă să se desvölte.

„Elgiba”, după tratative în-

delungate a primit și concesiunea electrificării orașului Lipova, încheind un contract provizoriu cu C. F. Arad-Podgoria, pentru livrarea curen-

Az Arad—Brádi Ipari Rt. gurahonci cementgyára ideiglenesen beszünteti üzemét

Elegendő cementkészlettel rendelkezik a gyár

Ertesüléseink szerint az Arad-Brádi Ipari Rt. gurahonci cementgyára néhány hétre beszünteti üzemét. Ezen üzemi szünetelés ideje alatt egy új cementmalmot állítanak be és egy új kemencét helyeznek üzembe.

A szünetelés folyamán is azonban a gyár a megrendeléseket gyorsan eszközli, mint-hogy a gyárnak elegendő cementkészlete van, úgy hogy minden megrendelést teljesen kielégíthet.

Societatea Industrială Arad-Brad își instalează o nouă moară de ciment

Suntem informați că fabrica de ciment din Gurahonț a Societății Anonime Industriale Arad-Brad și-a întrerupt activitatea pe câteva săptămâni pentru instalarea unei mori noi de ciment și punerea în func-

țiune a unui cuptor nou.

În timpul opririi comenzile vor fi executate prompt, fabrica având stocuri suficiente de ciment pentru a satisface ori ce cerere.

Pod peste Dunăre, între România și Jugosiavia

Conferința dela București, din 12 August

După cum se știe, cercurile economice românești au sugerat

ideea construirii unui pod peste Dunăre,

care să lege rapid România de Jugoslavia.

Această idee a fost imediat împărtășită de toate cercurile din Jugoslavia, iar Camera de Comerț din Belgrad a făcut o intensă propagandă în acest sens. În mod oficial, guvernele ambelor țări au îmbrățișat

și ele ideea construirii unui pod de cale ferată peste Dunăre.

O comisiune româno-jugoslavă s'a și întrunit la Belgrad, într'o conferință preliminară. Comisiunea, compusă din ingineri jugoslavi ai căilor ferate jugoslave și inginerii specialiști ai CFR., în frunte cu d. director Russ, din direcția exploatării CFR, s'a transportat apoi la fața locului, pentru alegerea punctelor din care se va începe construi

rea podului.

Polonia, care se interesează și ea de această construcție, a promis o contribuție materială destul de importantă.

Acest pod, va fi cel mai mare de cale ferată peste Dunăre. Dar construirea acestui pod prezintă pentru ambele state un mare interes din punct de vedere economic și d'aci explicația propagandei și demersurile făcute de către cercurile economice și camerele de comerț ale României și Jugoslaviei.

El va face posibilă o legătură rapidă între Apus și Orient, precum și între Nordul și Sudul Europei.

Va fi un important punct de tranzit pentru călătorii și mărfurile din Franța, Germania, și Polonia, spre Bulgaria, Grecia, Turcia și restul Orientului.

Pentru administrațiile căilor ferate jugoslave și române noul pod va însemna un spor însemnat de venituri din taxele de tranzit.

La conferința din 12 August se vor pune la punct toate amănuntele tehnice și datele culese de specialiști, hotărându-se data începerii lucrărilor.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

Európai korpa az Egyesült Allamokban

A mult év folyamán az Egyesült Államok liszt kivitele is erősen visszaesett az európai importállamok elzárkozó vámpolitikája következtében.

Ennek közvetlen hatása abban jelentkezik az Unióban, hogy korpa hiány mutatkozik olyannyira, hogy dacára a felemelt vámoknak, a korpa import nemcsak Argentínából, Braziliából, Chileből és Kanadából nem áll, hanem még a holland és német búzakorpa is konkurensképes a piacon.

Külföldi korpáért angol tonnáként kikötőben 26 dollárt fizetnek.

Biletele internaționale de băi

Direcțiunea generală a Regiei Autonome CFR face cunoscut că toate biletele internaționale întregi, cu cari au sosit călătorii în așă, având ca destinație stațiunile balneo-climaterice, sunt valabile până la 15 Octombrie și la înapoiere, parcursul CFR.

A National Gas Engine Comp., Ashton (Anglia)

gyártmányait képező világhírű compressornélküli

National Dieselmotorok

alacsony fordulatszám és csekély üzemanyagfogyasztással fekvő és álló elrendezésben rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók az erdélyi vezérképviseltnél:

Economia Kereskedelmi és Ipari Rt.-nál, Oradea.

Ajánlatokat
készséggel küldünk!

Ajánlatokat
készséggel küldünk!

Estinderea Primei Case de Păstrare din Timișoara

Institutul și-a înființat filiale în Aradul-Nou și Sânmiclăușul-Mare și și-a afiliat Banca Populară din Jimbolea

În continuarea planului de dezvoltare, Prima Casă de Păstrare din Timișoara la 1 Iulie și-a deschis o filială în Aradul-nou, iar la 1 Septembrie își deschide o filială în Sânmiclăușul-Mare.

Vechiul institut, care este unul dintre cele mai mari institute de credit din Timișoara, și-a afiliat și „Banca Populară din Jimbolea”, care este

cointerесаția „Băncii Comercifului” din Craiova

Prima Casă de Păstrare din

Timișoara, care dăna în prezent a avut filială numai în Timișoara, care până în prezent nouilor filiale,

și estinde activitatea și în județele Timiș, Torontal Severin,

în cari caută să-și asigure în special pe agricultori. În rândurile clienților sale.

Institutul se dezvoltă vertiginos, realizându-și succese excelente, cari justifică priciperea dlui director general Paul Seltmann.

Creditul Agricol se realizează?

El ar urma să la ființă în Octombrie viitor

În urma importanțelor întrevederi dela Sinaia, se dă ca sigur, că instituția „Creditul Agricol” va lua ființă în luna Octombrie a anului acesta.

Prima emisiune se va face pe bază de obligațiune pe piețele străine.

Emisiunea se va ridica la un miliard și jumătate lei,

la cari adăugându-se capitalul inițial de 500 milioane lei ne va da

un total de două miliarde lei,

cu care se vor începe primele operațiuni de credit agricol.

Cu acest început și în cadrele institutului de credit agricol, se vor realiza mai târziu și alte emisiuni pe măsura ce se va simți nevoe.

Guvernul a ajuns la această soluție, întrucât dacă prima emisiune va însuma un capital, prea mare, ar rezulta pentru stat o pierdere de dobânzi ce-au trebui plătite din momentul din care eurg dobânzile le obligațiunile emise în străinătate, până în momentul când capitalul ar fi fructificat prin plasarea lui la debitorii din țară.

Fabrica „Phönix” a cerut faliment contra cofetăriei Stepper din Oradea

Cofetăria „Rakits & Rauseher” (Stepper) din Oradea-Mare a fost declarată în stare de faliment de către tribunalul local, la cererea fabricii de uleiuri „Phönix” din București, pentru o pretensiune de 7311

lei. Curator a fost numit dl avocat Ionescu.

Pretensiunile sunt a se anunța până în ziua de 7 Octombrie a. e., verificarea pretensiunilor având loc în 16 Octombrie.

Megalakult a Româniilor Telefonsársaság

Amerikai tőkéséken kívül a Banca de Credit Român, a Banca Marmorosch és a Banca Chrissoveloni egyenként huszmillió lejjel vállaltak érdekeltséget az új részvénytársaságnál

A Monitorul Oficial legutóbbi száma közli a romániai telefonsársaság megalakulására vonatkozó törvényt és a társaság alapszabályait. Az alapszabályok szerint a társaság részvénytőkéje egymilliárd

lej, amely a következő részvénytulajdonosok között oszlik meg:

Lewis J. Proctor, az International Telephone Securities Corporation alelnöke, aki Newyorkban lakik és aki 930

millió 700.000 lej értékű részvényt jegyzett le; Samuel G. Ordway newyorki ügyvéd, aki 100.000 lejt, Geoffrey A. Oglivie, az International Telephone and Telegraph Corporation alelnöke, aki 100.000 lejt és Earle H. Thompson, newyorki pénzügyi szakértő, aki 100 ezer lej értékű részvényt jegyzett.

A részvénytársaságnál érdekeltséget vállalt továbbá három tekintélyes romániai pénzintézet, a Banca de Credit Român, a Banca Marmorosch, Blank et Co., Banca Chrissoveloni, amelyek egyenként 20 millió lej értékű részvényt je-

gyeztek.

A telefonsársaság igazgatótanácsának tagjai: Lewis J. Proctor, Samuel G. Ordway, Geoffrey A. Oglivie, Grigore N. Filipescu, az Epoca főszerkesztője, Emil Pantazzi, Aristide Blank és Max Ausnit, a Resica administrateur déléguéja. A felügyelőbizottság tagjai: M. Condeescu, M. Lahovary és B. Rubin.

A telefonsársaság központja Bukarestben van, ahol a csődbejutott Banca Franco-Romana székházát vette át és itt rendezte be hivatalos helyiségeit.

Ellenőrző bizottságot delegáltak a hitelezők a Nagyszalontai Népbankhoz

A Nagyszalontai Népbank Rt. kényszeregyezségi ügyében a hitelezők leszavaztatására kitűzött tárgyaláson, hogy a bank jogi képviselője, Dr. Ney Pál ügyvéd a bank által felajánlott 70 százalékos kvótát 75 százalékra, különben változatlan feltételek mellett javította meg és ezért a bíróság a hitelezők leszavaztatását szeptember 1-re halasztotta el. Az elhalasztás ellen a betétesek jelentős csoportja nevében dr. Lázár Livius

ügyvéd tiltakozott. Nem lehetetlen, tekintve, hogy a nagy számban megjelent betétesek hangulata igen elkéseredett volt, hogy ezek a bank ellen külön lépéseket fognak tenni.

A törvényszék egyébként a Nagyszalontai Népbank Rt. vezetésének ellenőrzésére hitelező bizottságot nevezett ki. A bizottság tagjai a következők: Fodor Joan Tulea, dr. Föld Albert ügyvéd és dr. Rosu Aurel ügyvéd.

Terjeszkedik a Temesvári Első Takarékpénztár

Ujaradon és Nagyszentmiklóson fiókot nyitott, afiliálta a Zsombolyai Népbankot

A Temesvári Első Takarékpénztár Rt. nagyarányu terjeszkedése során július elsején megnyitotta Ujaradon fiókin-tézetét, Nagyszentmiklóson pedig szeptember elsején nyitja meg fiókját.

Temesvár legrégebb és egyik legnagyobb pénzintézete afiliálta a Zsombolyai Népbankot is, amely a Banca Comercifului din Craiova érdekeltsége. A Temesvári Első Takarékpénztár, amelynek eddig csak Temesváron volt fiókjá, az új fiókok felállításával Temes, Torontal és Krassósziórény vármegyékre is kiterjeszti működését és főleg ezen megyék gazdaközönségét igyekszik kliensül megszerezni.

A pénzintézet rohamosan halad előre a fejlődés útján, ki-

tűnő eredményeket ér el, amelyek Seltmann Pál vezérigazgató gazdasági és szakmai felkészültségét igazolják.

Aradi csödkérések

Az aradi csödbírósághoz a legutóbbi napokban az alábbi új csödkérelmeket jelentették be:

Friedmann Emánuel és Társai, temesvári cég csödtöt kért Trif Péter, alsósimándi kereskedő és malomtulajdonos ellen 8838 lej miatt.

Csödtöt kért az Arad-Csanádi Takarékpénztár dr. Staubesand Keresztély, pankotai ügyvéd ellen 20.000 lejes követelés miatt és az aradi Textilipar Rt. Glück Lázár aradi ruha-kereskedő ellen, miután Glück, aki nemrég kényszeregyezséget kért és kapott, nem tud eleget tenni kényszeregyezségi ajánlatának.

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat.

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 121. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător:
Igazgató és felelős szerk:

TRAIAN CHIRILĂ

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an . . .	Pentru particulari comercianți și industriași	1200 lei
Belföldön egész évre	Pentru bănci, instituțiuni financiare și societăți	2000 lei
	Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak	1200 lei
	Bankoknak, pénzintézeteknek és társaságoknak	2000 lei
	Pentru străinătate	1500 lei.
	Külföldre	

Anunțuri — Hirdetések

Jumătate an	600 lei	Pagina I. a. cm ²	20 lei
Féleure . . .	1200 lei	Cimlapon I. oldal cm ² -ként	15 lei
	600 lei	In text	80 lei
	1200 lei	Szöveggoldalon	
		Un sir garmond	
		Egy garmond sor	

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERT ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 77.400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAL.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

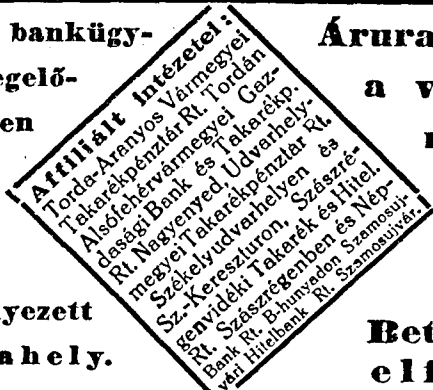
Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Dés, Bicsőszentmárton, Gyulafehérvár
Marosvásárhely és Nagyváradon. —

Saját tőkéi **85** millió lej

Minden bankügylet
et legelőnyösebben
végez.

Engedélyezett
devizahely.

Áruraktárai
a vasút
mellett

Betéteket
elfogad

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, ízletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII, Baross-tér 10. szám.

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.

Fiókinézet: Dej-Dés, Cehulsilvaniei-Szilágycseh, Jibou-Zsibó, Beclean-Bethlen, Zălau-Zilah

Affiliált intézetek: A Nagyenyedi „Kisegítő” Takarékpénztár Rt., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-marosujvári fiókinézetete.

Saját tőkéi **60** millió lej

Minden bankügylet legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. — Atutalás a bel- és külföld bármely piacára.

Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Cimlapon cm²-ként Lei 20—

Szöveg között cm²-

ként — — Lei 15—

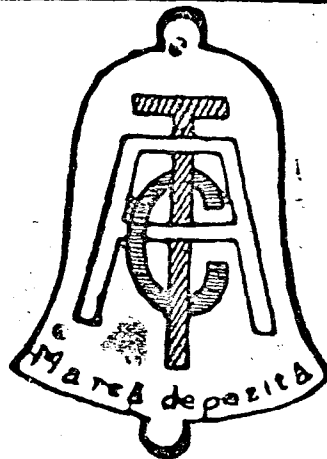
Többi hirdetési ol-

dalon — — Lei 10—

Egy garmond sor Lei 80—

Cititi

„Lemnul”

Fabrica de Argintărie
„TACAMUL”
dela 1 Septembrie 1930. se mută
în Str. Gen. Neculcea No. 6.
Iângă palatul „Renner”
A „TACAMUL”
ezüstáruggyár Cluj, 1930. szept.
1-én átköltözik Str. Gen. Ni-
culcea 6. sz. alá, Renner
palota mellett.